

Jaarverslag 2008

Organisatie voor Hindoe Media

Woord vooraf

Bij het terugblikken op het afgelopen jaar van OHM is natuurlijk het derde lustrum in het oog springend. Deze feestelijke gebeurtenis hebben we aangegrepen om aan ons publiek weer duidelijk te maken waar OHM voor staat en waarom bepaalde keuzes worden gemaakt. Verheugd zijn we om te merken dat gedurende al die jaren het publiek OHM kent en waardeert. Dit komt zeker doordat onze medewerkers zich met enthousiasme erop toeleggen de missie te vertalen in mooie multimediale producten. Zo is OHM voor ons trouwe publiek in die vijftien jaar herkenbaar en betrouwbaar gebleven. We hebben de luisteraars en kijkers aan ons kunnen binden door gevarieerde en maatschappelijk aanspreekbare onderwerpen te behandelen. Dit blijkt uit de hoge waardering van het publiek.

Met de thema *ontmoeting* voor 2008 hebben wij getracht de kijkers en luisteraars op weg te helpen om hun horizon te verbreden en zich open te stellen voor het nieuwe.

De oprichters van OHM mogen bij het derde lustrum niet vergeten worden. Zij hebben het mogelijk gemaakt dat we nu kunnen spreken over een vitale en verankerde organisatie die haar meerwaarde voor de Nederlandse samenleving heeft bewezen. Steeds meer mensen weten wat hindoes beweegt en wat hun denkkader is. Ook de belangstelling en begrip voor het Hindoeïsme is toegenomen. Met name spirituele zoekers weten nu OHM te vinden.

Het is de verdienste van de vele bestuursleden die zich met veel inzet en betrokkenheid hebben in gespannen om van OHM te maken tot wat zij nu is. De OHM krijgt een gezicht doordat bestuursleden veel tijd steken in het verkennen van het veld en daarmee voeling blijven houden. Hierdoor kan OHM veel herkenbaarder en directer het publiek aanspreken via de radio, televisie, internet en het programmabladd.

We hebben ook afscheid genomen van een aantal van deze mensen dat de organisatie jaren heeft gesteund in al haar activiteiten. En dank gaat zeker ook uit naar oud directeur Ruud Chander en de aftredende voorzitter N. Natoewal. Onder hun leiding heeft de OHM een koers gevaren die voor bestuur, medewerkers en het publiek succesvol is gebleken.

Ik hoop dat we in 2009 de succesvolle ontwikkeling kunnen voortzetten en de nieuwe uitdagingen die ons te wachten staan met alle vertrouwen kunnen oppakken. Gezien het enthousiasme van de medewerkers en het bestuur spreek ik mijn volste vertrouwen hiervoor uit. Mijn dank gaat uit naar alle medewerkers, vrijwilligers en het publiek van OHM voor hun inzet in welke vorm dan ook.

Drs. Koemar Gowricharn
voorzitter

Inleiding

Het jaar 2008 stond voor OHM in teken van samenwerken. Een unieke samenwerking tussen de Nederlandse Moslim Omroep (NMO), Nederlands Islamitische Omroep (NIO), Boeddhistische Omroep Stichting (BOS) en de OHM in het radioprogramma De Zevende Hemel werd gerealiseerd en de NPS, OHM, AVRO, MTNL, RVU en NMO werkten samen aan een serie televisieprogramma's genaamd: Op de Bazaar. Ook heeft OHM in samenwerking met de NIO een tweedelig programma over Kleurrijk Suriname uitgezonden. Maar ook op lokaal niveau werd samenwerking aangegaan. Voor het lustrum zond OHM extra programma's uit via Hindoestaanse lokale radio en televisiezenders.

Daarnaast was er ook reden tot feest. OHM vierde haar derde lustrum met extra programma's en een prachtige jubileumuitgave van het programmablad OHM Vani. Het lustrum was reden voor OHM om zelf te kijken wat zij in die 15 jaar allemaal had weten te realiseren op mediagebied. Conclusie was dat OHM altijd een voortrekkersrol heeft weten te vervullen waar het gaat om het onder de aandacht brengen van onderbelichte onderdelen van de hindoetraditie en het presenteren van delen van het hindoeïsme voor de brede Nederlandse samenleving. Dit heeft geresulteerd in mooie programma's waar men nog lang over napraatte.

Verder was 135 jaar Hindoestaanse immigratie reden voor feestelijke programma's met een bezinnend karakter. Want binnen de Hindoestaanse gemeenschap wordt er intensief nagedacht over een aantal vragen. In welke richting bijvoorbeeld wil de hindoe gemeenschap zich ontwikkelen? Welke plek wil zij innemen in de Nederlandse samenleving? En hoe gaan hindoes om met het gedeelde verleden? In dit kader is er in de programma's van OHM aandacht gegaan naar ontwikkelingen in de Indiase diaspora gemeenschappen. Er werd met een frisse blik gekeken naar hindoes in Suriname, Nederland en India. Maar ook was er aandacht voor de hindoe cultuur in Vietnam, Laos en Cambodja. Ook is gekeken naar hoe de interactie is tussen hindoes en de rest van de wereld. Beroemd voorbeelden zijn Rabindranath Tagore, Mahatma Gandhi, Swami Vivekanand, Shri Aurobindo en meer recent, Amma, die naast Indiërs ook veel Westerlingen wisten te inspireren. Aan alle vijf grootheden zijn programma's gewijd.

Missie & Visie

OHM richt zich met haar mediaproducten op de meer dan 200.000 in Nederland wonende hindoes (waaronder veel Hindoestanen) en de ruime cirkel daaromheen van geïnteresseerden in de hindoe cultuur, in zingeving en spiritualiteit. In het bijzonder richt zij zich op de volgende drie groepen: Hindoestaanse volwassenen, Hindoestaanse jongeren en zinzoekeers. Zij wil deze groepen niet alleen informeren, maar ook en vooral inspireren. Daarom is onze slogan: 'Informeren en inspireren'.

OHM wil het belang van de hindoetraditie in de Nederlandse context zichtbaar maken. Daarvoor worden programma's gemaakt die duidelijk maken dat het Nederlands hindoeïsme een eigen ontwikkeling kent, waarbij uiteraard wel nog steeds wordt gekeken en gerefereerd naar India en Suriname. Maar duidelijk is gekozen voor het terugbrengen van hindoeconcepten en uitgangspunten naar de

hindoetraditie. Programma's over yoga, ayurveda, meditatie en hindoeheiligen en hun boodschap zijn voorbeelden hiervan.

Daarnaast is OHM van het geven van informatie over de hindoeetraditie en cultuur overgegaan naar het opzoeken en bespreekbaar maken van de pijnpunten binnen de hindoegemeenschap. Onderwerpen als gearrangeerde huwelijken, orgaandonatie, alcoholmisbruik, incest, oud worden, AIDS, homoseksualiteit, sociale controle en schoonheidsidealen zijn aan bod geweest.

Positionering

OHM zet zich al vijftien jaar in de hindoe cultuur een plek te geven in de Nederlandse samenleving. De open en ruimdenkende manier waarop het hindoeïsme zich in Nederland manifesteert wordt door hindoes en andere geïnteresseerden als erg prettig ervaren. Ook de spirituele traditie binnen het hindoeïsme kan rekenen op veel belangstelling en sympathie. Steeds meer mensen zijn op zoek naar een denkwijze die hen steun en houvast biedt, meer dan de religie waar zij in het Westen mee zijn grootgebracht. Het dogmatisch denken past niet langer bij veel mensen in de Nederlandse samenleving. Deze mensen voelen zich vaak aangesproken door het open, niet dogmatische uitgangspunt van het hindoeïsme.

OHM weet de in Nederland actieve hindoestromingen te vertegenwoordigen in haar televisie- en radioprogramma's. Ook biedt OHM een keur aan informatie over de hindoe traditie met het programmablade OHM Vani. Daarnaast verzorgt OHM interactieve podia met verschillende websites.

Binnen het omroepbestel staat OHM bekend als een omroeporganisatie die mensen aanspreekt op hun religieuze en culturele beleving en hun spirituele zoektocht. OHM is een zogenoemde 39f omroep, die zich baseert op levensbeschouwelijke grondslag.

Merken

De OHM heeft een aantal multimediale merken die verschillende doelgroepen bedienen die in het beleidsplan 2005-2010 zijn onderscheiden.

Chatney.nl is een maandelijks televisieprogramma waarin jongerenkwesties worden besproken die hindoejongeren aangaan. Gekoppeld aan het televisieprogramma is de website *Chatney.nl*. Op de website wordt gebouwd aan een community van hindoejongeren. Voorafgaand aan de programma's worden polls gehouden waarvan de resultaten op de televisie te zien zijn. Ook wordt elke maand een *Chatney.nl* nieuwsbrief naar de aanmelders onder de doelgroep verzonden. Daarnaast werd na de uitzending van de televisieprogramma's een extra discussieonderdeel met een nieuwe groep jongeren uitgezonden, die alleen voor het internet bedoeld was.

Darshan was het radioprogramma dat de Hindoestaanse volwassenen wil informeren over relevante ontwikkelingen op het gebied van de (hindoe)cultuur, religie en maatschappij. Het gaat daarbij om ontwikkelingen in Nederland, Suriname en India. Ook wordt wekelijks een digitale *Darshan* nieuwsbrief naar deze doelgroep verstuurd. Hierin is een samenvatting van de onderwerpen uit het radioprogramma *Darshan* terug te lezen. Daarnaast zijn er geluidsfragmenten te beluisteren die ook via de radio te horen zijn geweest. Bovendien worden de items van actualiteiten uitgeschreven voor de homepage van de website www.ohmnet.nl. *Darshan* is als nieuwsbrief blijven bestaan, maar het radioprogramma is overgegaan in het

multireligieuze programma *De Zevende Hemel*. Dit programma richtte zich, vooral in de laatste maand van 2008, meer op discussie dan op het informeren van de doelgroep. Deze nieuwe insteek zal in het komende jaar worden voortgezet.

De Lotusvijver is het merk dat zich richt op hoger opgeleide vijftigplussers die niet (meer) zo bezig zijn met carrière en consumeren. De spirituele zoeker wil zijn blikveld verruimen en denkt na over de zin van het leven. Hiervan uitgaande worden onderwerpen en kwesties aangekaart en besproken. Gericht op deze doelgroep maakt OHM het radioprogramma *De Lotusvijver*. Hierin wordt de filosofisch-spirituele kant van de hindoetraditie diepgaand en op een positief kritische wijze besproken. *De Lotusvijver* behandelt uiteenlopende onderwerpen die ieder mens, die nadenkt over het leven, aangaan. Op deze doelgroep is ook de website www.lotusvijver.nl gericht. Op de site zijn onder andere alle op spiritualiteit gerichte radio- en televisieprogramma's terug te vinden. Ook zijn er mogelijkheden om te reageren en met elkaar van gedachten te wisselen. Maandelijks wordt een digitale *Lotusvijver* nieuwsbrief naar de doelgroep is verstuurd. Hierin worden de programma's van de *Lotusvijver* van de komende maand uitgebreid aangekondigd. Ook worden de televisieprogramma's met spirituele onderwerpen hierin aangekondigd.

Het *Magazine* is een maandelijks programma waarin de ontwikkelingen binnen de hindoegemeenschap in Nederland wordt besproken. Het is de bedoeling alle drie genoemde doelgroepen te laten zien hoe de hindoegemeenschap in Nederland nieuwe en andere vormen weet te vinden voor de eigen religie en cultuurbeleving.

Vooraf onder de hindoestaanse doelgroep is de belangstelling voor films en informatie over Bollywood erg groot. Maar de website cinemabollywood.nl mikt op een nog groter publiek. De site wil Indiase films toegankelijk maken voor de doorsnee film liefhebber, ongeacht culturele achtergrond. Met de Indiase films wil OHM de hindoecultuur in beeld brengen. De onderwerpen die in veel films aan bod komen verwijzen immers voor een groot deel naar de hindoecultuur en traditie. Ook komen in de films dilemma's, kwesties en discussies naar voren die voor de Nederlandse Hindoes eveneens actueel zijn.

1 Radio

De OHM zond twee radioprogramma's uit op Radio 5. *Darshan*, maandags 22.00-23.00 uur en *De Lotusvijver*, zondags 14.15-15.00 uur. Beide programma's putten uit de hindoecultuur en traditie met als verschil dat het accent in *De Lotusvijver* ligt op de spirituele kant van het hindoeïsme en *Darshan* belicht meer de culturele kant van het hindoeïsme. Vanaf september, het nieuwe mediaseizoen, is het programma *Darshan* komen te vervallen en heeft OHM een uur uitzending in *De Zevende Hemel*, zaterdag 16.00- 17.00.

Samenwerking

De wens van de OHM om meer samen te werken met andere omroepen is bij de

restyling van Radio 5 in vervulling gegaan. In samenwerking met de Boeddhistische Omroep Stichting (BOS), de Nederlandse Moslim Omroep (NMO) en de Nederlands Islamitische Omroep (NIO) is de OHM gestart met het nieuwe zaterdagmiddagprogramma De Zevende Hemel. Hierin werken deze vier omroepen samen naar een multireligieus programma toe. De kracht ervan is dat onderwerpen op een veel grotere en diepgaandere manier kunnen worden behandeld vanuit verschillende invalshoeken. Ook wordt op deze manier de doorbeluistering op de zender beter mogelijk gemaakt.

Nog steeds staat voor de OHM voorop dat de hindoe cultuur in dit programma een belangrijke inspiratiebron is en zal blijven. Maar in dit samenwerkingsverband zal de hindoegemeenschap niet langer op een eilandje opereren. Er zal meer communicatie over en weer ontstaan tussen verschillende geloven, wat tot meer inzicht en spannende radio kan leiden. Bovendien draagt het programma bij aan een duidelijker herkenbare en sterke Radio 5.

Ook zijn programmatische samenwerkingen met andere organisaties aangegaan. Zo heeft het Amsterdam India Festival samengewerkt met OHM. De radio heeft in twee programma's de nieuwe plaats van India in de wereld neergezet.

Daarnaast is journalistieke aandacht geweest voor initiatieven van stichtingen, organisaties en instituten als Hindulife, Forum, VHP sympathisanten, GHRD, de TM, ISKCON, het Haagse Milanfestival, Onkruid, Partij voor Mens en Spirit, Ankh Hermes en Oneness Movement en Nieuwe Dimensies.

Speerpunten: Speciale aandacht voor..

Belangrijke thema's voor de programma's waren:

- Ontwikkelingen van Hindoes(tanen) in Suriname.

Voorbeelden van programma's zijn: *Aidsproblematiek in Suriname, Overwinteraars, Kansarme jongeren in Suriname, Geen belangstelling voor Hindoestanen, Kala ki Pooja, Verbredering kracht of zwakte?, Advaita niet twee maar één en Suriname helpen.*

Suriname heeft vanwege de historische banden van de grootste groep in Nederland wonende hindoes een sterke aantrekkingskracht. In de programma's is veel aandacht voor de sociaal maatschappelijke en politieke situatie van Hindoestanen in Suriname. Wel is steeds in het oog gehouden dat het onderwerp ook de doorsnee Nederlandse luisteraars moet boeien, die geen sterke band (meer) hebben met Suriname. Het doel was thema's aan te zwengelen die ook relevant zijn voor Hindoestanen in Nederland.

- Gandhi.

Rondom zijn geboorte en sterftedag is er in beide radioprogramma's aandacht geweest voor deze wereldberoemde hindoe. Het blijkt dat zowel hindoes als mensen uit andere religies bewondering en respect hebben voor de zienswijze van deze man en daar graag meer over willen horen. Het accent ligt in de programma's op de minder belichte kanten van Gandhi en de relevantie ervan voor mensen nu.

Programma's die zijn uitgezonden:

- *De Lotusvijver: Belangrijke momenten van Gandhi*

Hierin waren reportages te beluisteren over Gandhi's ideeën over ecologie.

- *Darshan: Gandhi's biografie*

Hierin zijn een aantal bekende en minder bekende hindoes geïnterviewd over het belang van Gandhi in hun leven. Er is getracht een schets van het leven van Gandhi te geven door de gesprekken met deze mensen.

- *De Lotusvijver: Gandhi en mededogen*

Hierin gesprekken met gasten over Gandhi, ahimsa en mededogen vanuit de yogafilosofie.

- *De Zevende Hemel: Verdraagzaam als Gandhi?*

Hierin de vraag hoe hindoes omgaan met kritiek op hun religie. Verdraagzaam, net als het grootste voorbeeld Gandhi, of met protest? En op welke manier protesteren hindoes dan?

- **De allereerste ervaringen van Nederlanders met het hindoeïsme.**

Door een schets te geven van hoe Nederlanders in de eerste jaren in aanraking kwamen met het hindoeïsme, kan worden begrepen hoe de hindoetraditie in Nederland vorm heeft gekregen. Er is in uitzendingen van *De Lotusvijver* aandacht geschonken aan een aantal aspecten van het hindoeïsme zoals yoga, Indiase filosofie, de eerste contacten met India.

Programma's die uitgezonden zijn in dit kader:

- *De introductie van yoga*

- *Mediteren en dansen met Bhagwan*

- *Op zoek naar spiritualiteit in India*

- *De School voor Filosofie*

- **Yoga**

Een van de belangrijke onderwerpen waar de radio elk jaar veel aandacht voor heeft is de ontwikkelingen binnen de yoga. Een doel is yoga weer terug te brengen binnen de hindoeïstische context om het zo in te bedden in een groter denken dan het 'slechts' tot lichaamsbeweging te reduceren. Ook besteedt de radio elk jaar aandacht aan nieuwe toepassingen van yoga. In 2008 zijn de eerste stappen gezet in het behandelen van yoga voor (ex)kankerpatiënten. Dit is een hele nieuwe toepassing. Yoga heeft door het holistisch denken veel te bieden aan mensen die geen vertrouwen meer hebben in de werking van lichaam en het afgescheiden gaan zien van de ziel.

Programma's die over yoga werden gemaakt:

- *De Lotusvijver: De introductie van yoga*

Hierin een portret van Maria Tromp die al 50 jaar aan yoga doet.

- *De Lotusvijver: Visie op het lichaam*

Een portret van yogadocente Margot de Vries die zelf te maken kreeg met borstkanker. Zij ziet de yoga als een kracht die haar heeft geholpen in het helingsproces.

- *De Lotusvijver: Lichaamsbewustzijn*

Mensen staan over het algemeen slecht in contact met hun eigen lichaam. Hierdoor zijn zij zich weinig bewust van de signalen die het lichaam afgeeft. Yoga zorgt voor het leggen of herstellen van het contact tussen lichaam en ziel door aandacht voor de adem en het doen van asana's (lichaamshoudingen). Ook helpt het kinderen zich beter te concentreren.

- *Darshan: Yoga oefeningen helpen bij het verwerken van kanker*

Weinig Hindoestanen houden zich bezig met yoga. Dit programma was erop gericht ook Hindoestaanse kankerpatiënten op de mogelijkheden van yogaoefeningen voor kankerpatiënten te wijzen.

- De Lotusvijver: *Westerse yogadocenten in India*

Een programma over het bijzondere fenomeen dat een Nederlandse yogadocente op een Indiase yogaschool yoga ging onderwijzen.

- De Lotusvijver: *Lichamelijkheid en spiritualiteit*

Een portret van yogadocente Ingrid van Dijk. Zij heeft leren omgaan met de schijnbare tegenstelling tussen lichaam en geest.

- De Lotusvijver: *Mannen doen niet aan yoga*

We gingen op zoek naar het antwoord op de vraag waarom er zo weinig mannen te vinden zijn op yogascholen.

- **15 jaar OHM**

De radio heeft het derde lustrum van OHM niet aan het publiek voorbij laten gaan. OHM heeft enkele programma's gemaakt waarin de ontwikkelingen binnen het Nederlands hindoeïsme van de afgelopen 15 jaren zijn besproken. Ook zijn er twee extra programma's geproduceerd om het publiek duidelijk te maken waar OHM voor staat. Deze zijn uitgezonden via de lokale Hindoestaanse media in de grote steden en in Suriname.

Ook voor Radio 5 zijn twee programma's gemaakt die 15 jaar OHM belichten. De ene gaf een beeld van een aantal spirituele onderwerpen die OHM in de afgelopen jaren met succes onder de aandacht heeft weten te brengen. Het andere programma's peilde de reactie van Hindoestanen over de taboeonderwerpen uit de Hindoestaanse gemeenschap die OHM in het 15 jarig bestaan heeft behandeld.

- **Homoseksualiteit**

OHM zette zich in voor de emancipatie van homoseksuelen met een hindoe overtuiging. Er wordt nog moeilijk over dit onderwerp gesproken. Met alle gevolgen van dien. Een aantal Hindoestaanse homoseksuelen kreeg in de programma's de mogelijkheid om de problemen en misverstanden omtrent homoseksualiteit bespreekbaar te maken. OHM beoogde met deze programma's de discussie over dit onderwerp aan te zwengelen en standpunten vanuit menselijk oogpunt te bepalen. Ook werd het religieuze dilemma aangekaart.

Programma's met als thema homoseksualiteit:

Darshan: *Homoseksualiteit nog steeds taboe!*

De Zevende Hemel: *Suicide onder homoseksuelen*

- **Omgaan met de dood**

Omdat de dood binnen verschillende religies ook verschillende invullingen kent, vindt OHM het belangrijk om de hindoevisie op de dood naar het publiek te communiceren. Er is onder meer aandacht geweest voor overlijdensrituelen, ideeën over reïncarnatie, bijna- doodervaringen, contacten met overledenen. Dit onderwerp is zowel in Darshan als in De Lotusvijver aan bod gekomen.

- **Spiritualiteit**

Onder deze vlag werd aan uiteenlopende ontwikkelingen, onderwerpen en aspecten uit de hindoeïfilosofie aandacht besteed: meditatie, ayurveda, de plek van ascese, spiritualiteit op je werkplek, de Deeksha beweging, de schijnbare scheiding tussen hoofd en hart en lichaam en ziel, spirituele ervaringen en vegetarisme.

2 Televisie

In 2008 zond OHM 49 nieuwe programma's van 30 minuten en 2 van 60 minuten. De uitzendingen van de laatste drie zondagen van december kwamen te vervallen in verband met speciale feestdagenprogrammering. In plaats daarvan zond OHM drie tv programma's van elk zestig minuten uit: Kleurrijk Suriname , Hair – India en Starkiss (herhaling). Daarnaast werd op oudejaarsdag een extra Chatney.nl uitgezonden over de invloed van Bollywood in Nederland.

OHM vierde haar derde lustrum

In 2008 vierde OHM een mijlpaal: het derde lustrum was een feit. Dit heeft OHM niet zomaar voorbij doen gaan. Er is een aantal extra programma's gemaakt dat via lokale zenders tot het publiek is gebracht. Daarnaast is in de reguliere programmering ook aandacht geweest voor dit heugelijke feit.

Nieuwe formats

Ook in 2008 waren het verhogen van ons bereik en kwaliteit belangrijke doelstellingen. Deze ambitie kwam tot uitdrukking in nieuwe formats als:

- *Holi 2008* : een live programma dat vanaf het Paul Krugerplein in Den Haag werd uitgezonden. Hierin was niet alleen een live verslag van hoe en waarom Holi in het publieke domein wordt gevierd, maar ook aandacht van de betekenis ervan voor ontmoeting en samen vieren met andere culturen. De beelden werden via internet live gestreamd. Deze beelden werden op verschillende plaatsen in de wereld bekeken. Er kwamen reacties uit India, Australië en Amerika. In Nederland keken ruim 5.500 mensen live naar deze stream

- *Divali 2008*: een oecumenisch programma, waarin een Rabbijn, Imam, pastoor, dominee en humanist deelnamen aan een dienst voor moeder Lakshmi; het symbool voor geluk, voorspoed en gezondheid als noodzakelijke voorwaarden voor een optimale zelfrealisatie.

- *Ayurvedisch koken*: een crossmediaal kookprogramma waarin naast achtergrondinformatie over het Ayurvedisch mensbeeld ook tegelijkertijd gekookt werd in de studio. Vanwege de grote belangstelling voor de Ayurvedische voedingswijze kreeg dit programma een vervolg op het internet door een film met 10 Ayurvedische recepten en uitleg over hoe deze te bereiden.

Toetsing eigen programma's

In totaal werden 16 programma's door de corresponderende doelgroepen getoetst op waardering. De groepen varieerden van 7 tot 40 deelnemers. Er werden toetsingsbijeenkomsten gehouden in Eindhoven, Amsterdam, Hilversum, Groningen

en Leeuwarden. De deelnemers gaven hun waardering op vragen met een cijfer tussen de 1 en 10. Het gemiddelde voor alle 16 programma's kwam op 8.4.

Chatney.nl: meer jongeren bereiken

OHM heeft elke laatste zondag van de maand het programma Chatney.nl, waarin onderwerpen uit de leefwereld van hindoejongeren aan de orde komen. Om een beter afstemming te krijgen tussen dit programma en de doelgroep werd onderzoek gedaan naar de waardering van jongeren voor dit programma.

-44 % van de 400 ondervraagden blijkt regelmatig naar dit programma te kijken.

De rest kijkt onregelmatig.

- 42 % vindt het een interessant programma.
- 23 % bezoekt regelmatig de Chatney website.
- Alle 400 ondervraagden zeiden het programma wel te kennen.

Themakanalen

De programma's van OHM kregen een ruime plek op de themakanalen Geloven, Geschiedenis en Cultura. Op het themakanaal 'Opvoeden doe je zo' werden elementen uit afleveringen van Chatney.nl opgenomen. Bij Cultura kwamen programma's als Starkiss aan bod. Bij Geschiedenis het programma over de Hindoestaanse immigratie. En bij Geloven verschillende programma's van OHM rond hindoehoogtijdagen en programma's die pasten rond bepaalde thema's.

Samenwerking met andere omroepen

In 2008 ontwikkelde OHM samen met de Nederlandse Islamitische Omroep het tweedelig programma Kleurrijk Suriname. En Hair India werd samen met de Italiaanse, Duitse en Zweedse omroepen gemaakt. Het programma OHM lustrum werd ontwikkeld in samenwerking met een drietal lokale omroepen in Nederland. De 10 delige serie Op De Bazaar werd ontwikkeld samen met de NPS, NMO, Teleac/NOT AVRO, en de MTNL.

Herinneringen van een KNIL Militair en Voor moederland en Koninkrijk werden samen met de Surinaamse televisiezender STVS ontwikkeld.

Deskundigheidsbevordering

Successievolle professionalisering en verhoging van kwaliteit met behulp van vergroting van deskundigheid binnen het televisieteam was ook in 2008 een belangrijk streven. Drie medewerkers kregen op de Media Academie een verdiepingsopleiding in interviewtechnieken, presenteren en verandermanagement. En drie medewerkers volgden workshops op het gebied van beeldtaalcommunicatie bij het Mediafonds en de Publieke omroep.

OHM tv deed ook mee aan het opleidingstraject Scenario-ontwikkeling voor jeugdfilms. Dit als onderdeel van het project Kids en Docs van het Stimuleringsfonds. Hieruit kwam de film Hormonen voort, waarin een jong Indiaas meisje uit Amsterdam vertelt over psychologische veranderingen van haar persoonlijkheid als gevolg van hormonale invloeden.

Het Internationaal Documentaire Festival in Amsterdam (IDFA)

Drie films van OHM werden genomineerd voor vertoning op het IDFA festival. OHM was bij deze drie films of als zelfstandige maker of als coproducent betrokken:

- Hair India: Een film over haar dat in India aan tempels wordt geschonken en via allerlei bewerkingen in Italië geschikt wordt gemaakt voor verkoop aan Hollywood- en Bollywoodsterren.
- Hormonen: Een jong Indiaas meisje vertelt over de veranderingen die zij doormaakt onder invloed van hormonen
- Raja Hindustani: Gedurende zes jaar worden de ontwikkelingen binnen een zigeunerfamilie in India gevolgd.

Extra fondsen

Ook in 2008 ging OHM met succes op zoek naar externe, additionele fondsen. Onderstaande programma's kwamen tot stand met behulp van extra middelen verstrekt door Organisaties en instellingen buiten OHM.

- 1) Voor Moederland en Koninkrijk
- 2) Herinneringen van een KNIL Militair
- 3) Hindoeïsme en ecologie 2 delen
- 4) Verbeelding van de dood 2 delen
- 5) Kleurrijk Suriname 2 delen
- 6) Hair India 2 delen
- 7) Kids & Docs: hoe hormonen je leven veranderen

Kijkcijfers:

Het aantal kijkers op zondag nam in 2008 (ten opzichte van 2007) met 6% toe.

De vijf best bekeken programma's in 2008

- *Divali 2008* (275.000 kijkers, de uitzending was om 18.30 uur)
- *De Dood binnen het Hindoeïsme* (138.000 kijkers)
- *Herinneringen van een KNIL Militair.* (120.000 kijkers)
- *Hindoeïsme in Nederland* (109.000 kijkers)
- *Rajpur*, vroeger een zeer bekende internaat in Suriname. (101.000 kijkers)

3. Internet

Ohmnet.nl

De algemene website van OHM, ohmnet.nl, was ook in 2008 een goedbezochte site. De cijfers lieten wederom zien dat er een stijging was in het aantal bezoekers ten opzichte van het vorige jaar. Voor OHM is internet hét medium om op elk moment beschikbaar te zijn voor haar doelgroepen. Belangstellenden kunnen er terecht voor achtergrondinformatie en om programma's nog eens na te luisteren of te bekijken. De meest populaire pagina's (na de homepage) waren: ohm televisie, mediatheek en actueel. Ayurveda was ook in 2008 weer de meest bezochte webspecial. Opmerkelijk is dat het aantal bezoekers bijna gelijk staat aan het aantal bezoeken. Tijdens een bezoek worden er meerdere pagina's bekeken (pageviews).

Overzicht aantal bezoekers op het OHM-domein in 2008

Maand	Pageviews	Bezoeken	bezoekers
Januari	103.651	21.570	14.371
Februari	64.395	17.141	14.729
Maart	95.742	26.333	23.494
April	71.568	17.992	15.053
Mei	65.280	17.424	15.124
Juni	58.762	15.965	13.943
Juli	62.849	18.898	16.492
Augustus	56.291	14.973	13.137
September	65.132	17.092	14.943
Oktober	88.971	23.288	20.636
November	66.948	18.980	16.058
December	64.972	19.882	17.359
Totaal:	863.561	227.674	200.642

Gemiddeld 2.359 pagina's en 548 bezoekers per dag

Ter vergelijking 2004, 2005, 2006, 2007, 2008

	Pageviews	Bezoeken	Bezoeken
2004	529.192	110.840	100.376
2005	767.152	143.513	139.547
2006	855.549	161.649	146.387
2007	842.974	206.995	188.799
2008	863.561	227.674	200.642

Actueel

Het onderdeel 'actueel' op de homepagina neemt een belangrijke plaats in. Waar in radio en televisieprogramma's te weinig tijd is om in te gaan op de brede actualiteit,

kunnen bezoekers hier het nieuws volgen, gezien vanuit een hindoeïstische invalshoek. Hierin is OHM uniek in Nederland. Een grote bijdrage aan de opinievorming vanuit hindoeïstische bril vormt de OHMblog. Bloggers schrijven hier hun ervaringen en gasten kunnen op deze visie hun eigen mening geven. Een belangrijke trekker voor de website van OHM waren de wekelijkse Darshan nieuwsbrieven, waarin actualiteiten uit de Hindoestaanse gemeenschap werden belicht met een link naar het artikel op de website.

Chatney.nl

De website Chatney.nl doet het goed bij jongeren. In 2008 werd getracht alle Chatney.nl televisieprogramma's volgens een crossmediale formule te ontwikkelen. 23 % van de ondervraagden op het jaarlijkse Milan festival in Den Haag, zei regelmatig de Chatney site te bezoeken. 37 % zei af en toe de Chatney site te bezoeken.

Cinemabollywood.nl

In 2007 had OHM met veel zorg en aandacht het project CinemaBollywood.nl gerealiseerd. Een aantal jonge (Bollywood)filmkenners werden door OHM opgeleid tot recensenten met betrekking tot de Indiase film. Deze groep van enthousiaste jongeren werkte vrijwillig aan de website onder leiding van een deeltijd redacteur. Deze themasite over de Indiase Cinema werd in 2008 steeds meer bekend en bezocht door geïnteresseerden in de Indiase film.

Er waren regelmatig evenementen waarin Bollywood een rol speelde, zoals shows van bekende bollywoodacteurs. Hiervan waren (video)verslagen te zien op de site.

Lotusvijver.nl

Op lotusvijver.nl komen mensen met elkaar in gesprek over spirituele en filosofische vragen en worden ervaringen gedeeld middels het Lotusvijverblog. Ook wordt er gelinkt naar het radioprogramma met dezelfde naam en tv-programma's die spirituele onderwerpen behandelen. Verder is er maandelijks de Lotusvijver nieuwsbrief.

In 2008 was de Lotusvijver website een extra uithangbord voor de spirituele en filosofische programma's van de OHM. Verdere ontwikkeling en uitbouw van de website was uitgesteld in afwachting van de indiening van een subsidie voorstel in het kader van het speerpuntenbeleid van de Publieke Omroep.

OHM en integriteit

OHM hecht er waarde aan dat de werkzaamheden in het bedrijf op een integere manier plaatsvinden. Daarom zijn er enkele stappen genomen om openheid en

helderheid te waarborgen. OHM heeft daarvoor een formulier integriteit ontwikkeld met daarin de volgende onderwerpen:

1. Alle medewerkers en bestuursleden hebben hun nevenactiviteiten in kaart gebracht en vervolgens een verklaring ondertekend dat er geen sprake is van belangenverstremgeling (ook van de partner van de medewerking) of van nevenactiviteiten die strijdig zijn met het belang OHM. Momenteel is OHM bezig de formulieren van voorgaande jaren te actualiseren.
2. Er zijn afspraken gemaakt over het aannemen van geschenken. Deze zijn schriftelijk vastgelegd en door iedere medewerker ondertekend.
3. Ook over het gebruik van voorzieningen van het bedrijf hebben medewerkers ondertekend dat dit niet mag gebeuren zonder uitdrukkelijke toestemming.
4. Bij buitenlandse reizen worden er vooraf formulieren ingevuld, waarin het doel van de reis is beschreven. Dit formulier wordt bij de leidinggevende ingediend ter goedkeuring. Dit document wordt in het projectdossier van bijvoorbeeld het desbetreffende programma opgenomen. Bij bezoek aan congressen enz. wordt een verslag gemaakt.
5. OHM had in 2008 zich voorgenomen om een vertrouwenspersoon aan te stellen. Ten tijde van het schrijven van dit jaarverslag is de installatie van de vertrouwenspersoon gerealiseerd. Het is een bestuurslid die onafhankelijk is van de in OHM participerende lidorganisaties. De OHM personeel heeft unaniem ingestemd met de voordracht van deze vertrouwenspersoon.

Jaarrekening

BALANS PER 31 DECEMBER 2008
(met vergelijkende cijfers per 31 december 2007)

ACTIVA	<u>31-12-2008</u>			
<u>31-12-2007</u>	€	€	€	€
VASTE ACTIVA				
Materiële vaste activa		590.668		611.633
VLOTTENDE ACTIVA				
Vorraden	140.043		106.313	
Vorderingen	151.313		115.693	
Liquide middelen	<u>144.750</u>		<u>120.560</u>	
		<u>436.106</u>		<u>342.566</u>
		1.026.774		954.199
		=====		=====
PASSIVA				
EIGEN VERMOGEN				
		295.094		283.318
VOORZIENINGEN				
		26.877		46.840
SCHULDEN OP LANGE TERMIJN				
		336.000		352.000
KORTLOPENDE SCHULDEN				
		368.803		272.041
		1.026.774		954.199
		=====		=====

EXPLOITATIEREKENING OVER 2008

(met vergelijkende cijfers over 2007)

B A T E N	<u>2008</u>		<u>2007</u>	
	€	€	€	€
Som der opbrengsten		2.049.971		2.044.434
 L A S T E N				
Directe kosten	1.329.755		1.230.234	
Afschrijvingen	20.965		21.606	
Overheadkosten	<u>687.475</u>		<u>836.291</u>	
		<u>2.038.195</u>		
	<u>2.088.131</u>			
		11.776		(43.697)
		=====		=====
 <u>Bestemming exploitatie-resultaat</u>				
Dotatie eigen vermogen		11.776		(43.697)
		=====		=====

Structuur OHM

OHM werd in 1992 opgericht met als doel radio- en televisieprogramma's te verzorgen op hindoeïstische grondslag. De interne structuur van OHM bestaat uit Bestuur en Directie. Daarnaast zijn er adviserende organen: een Programmaraad en een Deelnemersraad.

Het Bestuur stelt de beleidsplannen, (meerjaren)begroting, jaarrekening en jaarverslag vast. De Directie is belast met de dagelijkse gang van zaken en is verantwoordelijk voor de voorbereiding en uitvoering van besluiten van het Bestuur.

De Programmaraad ziet erop toe dat de mediaproducten conform de geformuleerde programmadoelstellingen naar buiten gebracht worden. De Programmaraad bestaat uit deskundigen van zoveel mogelijk stromingen binnen de hindoegemeenschap.

De Deelnemersraad heeft tot taak gevraagd en ongevraagd het bestuur te adviseren betreffende het te volgen beleid.

Bestuursleden OHM in 2008

Dhr. ir. N. Natoewal MBA (voorzitter)
Dhr drs. D. Dewkinandan
Dhr. drs. K. Sardjoe
Mw. drs. U. Oemrawsingh
Dhr. R. Ramnath(uit het bestuur 14-11-2008)
Dhr. drs. A. Baldew(uit het bestuur 14-11-2008)
Mw. mr. M. Cordua
Dhr. dr. S. Ganesh
Dhr. ing. P.Rajaram(uit het bestuur 14-11-2008)
Dhr. drs. D. Ramlal(uit het bestuur 31-12-2008)
Dhr. drs. D. Shriemissier(uit het bestuur 14-11-2008)
Dhr. mr. V. Ramlochan Tewarie
Dhr. R.Gowricharn

Organisatie per 31 december 2008

Bestuursleden

Dhr.K.Gowricharn AC(voorzitter)
Dhr.drs.J.S.Rambali
Dhr. dr. S. Ganesh
Mw. mr. M. Cordua
Dhr. K.Baboeram Panday
Dhr drs. D. Dewkinandan
Dhr. drs. K. Sardjoe
Mw. drs. U. Oemrawsingh
Dhr. N.Moenesar
Dhr. ir. N. Natoewal MBA
Dhr. drs. D. Ramlal
Dhr.mr.N.Tewarie
Dhr. mr. V. Ramlochan Tewarie

Medewerkers in 2008

Dhr. drs. R. Chander
Dhr. C. Mathura
Dhr. drs. B. Lalbahadoersing
Mw. S. Benie-Marhe
Dhr. mr. D. Gangaram Panday
Mw. A. Ramsoedh Ba
Mw. drs. E. Trienekens
Dhr. K. Doekaloe
Dhr. F. Krishna
Mw. drs. S. Badloe-Balla
Mw. M. Stam
Mw. C. Sahadew-Mahadewsing

Programmaraad

Dhr.dr. M. Gautam (voorzitter)
Dhr. R. Edo
Dhr. A. Jangali
Mw. U. Sewnath
Dhr. H. Paragh
Dhr. H. Natoewal
Dhr. dr. A. Bierdja
Dhr. D. Bhageloe
Dhr. V. Mahadew Panday

Deelnemersraad

Dhr. S. Ramautar (voorzitter)
Dhr. H. Ramautar
Dhr. S. Gangaram Panday
Dhr. H. Hoti
Dhr. M. Ramsoekh Panday
Dhr. A. Ramjanam
Dhr. R. Mahatam
Dhr. S. Mahabali
Dhr. D. Duyvetter
Mw. S. Narain